

18. LE BON (deel 3 en slot)

Een speciaal kapittel bij LE BON is diens bijdrage tot de Oostendse prentkaarten- en andere fotosouvenirindustrie.

LE BON was een der grootste pioniers van de Oostendse prentkaart. En inderdaad, bij elke verzamelaar van Oostendse prentkaarten vertegenwoordigt hij vaste waarden. Omer VILAIN gaf u reeds een voorsmaakje in zijn baanbrekende studie "Uitgevers van Oostendse Prentkaarten" (Ostendiana III, 1978, p. 106). Hij schreef toen o.m. : "... belangrijke uitgaven wegens de talrijke vissers- en strandberoepen die in deze prenten opgenomen werden". Dat kunnen we ten volle beamen : de lens van LE BON legde het mondaine en het volkse Oostende van de periode 1895-1920 voor eeuwig vast. Een onuitputtelijke informatiebron voor een betere kennis van onze geliefde stad tijdens haar gloriëtijd.

Niet zonder reden kunnen we LE BON de ANTONY van het vóóroorlogs tijdperk betitelen.

Een idee van het massale debiet aan prentkaarten allerhande in LE BON's bazar in de Vlaanderenstraat 44, biedt u de prentkaart afgedrukt op p. 80/93 van ons tijdschrift (ca. 1905). Uiteraard is het onbegonnen werk hier alles te willen opnoemen.

Insiders weten trouwens dat onze vriend en Ostendiana-verzamelaar André VAN CAILLIE werkt aan zo'n compleet mogelijke catalogus van Oostendse prentkaarten. En we laten die taak dan ook graag aan hem over. Toch vermelden we enige merkwaardige exemplaren en reeksen :

- een prentkaart met pittige baadsters voor een zeedecor (studioopname) in of voor 1900
- Le Bon edit. Ostende N° 33
Ostende-Les Bains (bijgekleurd)
- Le Bon Editeur Ostende
48. Ostende Les Bains
- Le Bon Editeur, Ostende
79. Ostende. Bains à marée basse
(gereproduceerd t.o.v. p. 112 in "Ostendiana III"/ dezelfde cliché werd eerder gebruikt voor prentkaarten met schrijfruimte op de voorzijde)
- Le Bon Editeur
86. Ostende. Salle de Yeux Kursaal
(vóór 1907)
- een interessante reeks met "Laitières Flamandes"
- een reeks met telkens een pittoresk stadsgezicht, verwerkt in een montage met telkens een figuur in folkloristische klederdracht op het voorplan, bv. :
137-Ostende-Le Bain
136-Ostende-La Plage
138-Ostende-Quai de Pêcheurs

Geliefd waren ook de panoramakaarten van respectabele afmetingen. Ook deze duiken zo nu en dan nog eens op tijdens veilingen en ruilbeurzen.

Het is trouwens op zo'n grote foto en op de afgescheurde helft van een tweede dat we het relaas over LEBON vonden, geschreven door Gaston LE BON (zie p. 80/92).

We noemen er enkele op :

- 15 Ostende-Tir aux Pigeons
- 21 Ostende - Dunes - Châlet - Plage
- 33 Ostende - Kursaal
- 151 Ostende - Digue Est
- Ostende - Châlet - Plage - Hôtels

Bezitters van Y. VYNCKE's "Oostende in oude prentkaarten" vinden er LE BON-kaarten terug op de nrs. 64 (Leopoldpark), 100 (Strandscène met Leopold II) en 146.

(Met dank aan ons medelid, de Heer PARMENTIER voor enkele bijkomende gegevens betreffende de LE BON's).

19. CESAR MITKIEWICZ & CIE

Data zijn ons niet gekend, maar alleszins een der allereerste fotografen te Oostende.

Hij had zijn zaak in de Nieuwstraat 9 te Brussel en een bijhuis in het Hôtel de Flandre (Vlaanderenstraat, Oostende).

MITKIEWICZ had ook een fotografie-kabine op het Kleine Strand. Een foto daarvan vindt u op p. 80/24 van ons tijdschrift.

Op de achterzijde van een portretfoto vonden we volgende tekst :

CESAR MITKIEWICZ & CIE
PHOTOGRAPHES
9 RUE NEUVE 9
BRUXELLES
SUCCURSALE A OSTENDE
HOTEL DE FLANDRE

20. JEAN RZETKOWSKI

Had zijn zaak in de Vlaanderenstraat 17

21. GASTON TEIRLYNCK

Had zijn zaak op de Nieuwpoortse Steenweg, 86
Vooral gezins-portretfoto's, niet al te goed verzorgd

22. TER BRUGGEN

Veldstraat 17 (nu Jules Peurquaetstraat)

"De Plate" bezit van hem een foto, 3 vrouwen bij een stootkar waarop een man was goed voorstellend.

23. PROSPER VAN HOVE

Karel Janssenslaan, 7

"De Plate" bezit van hem een "Rekruten van de klas 1914 aan het station te Oostende" (september 1914).

24. Mevrouw Léon VAN LANDSCHOOT

Werkzaam vóór 1914, zeker omstreeks 1908

Was gevestigd in de Sint-Petersburgstraat 35 (nu Léon Spilliaertstraat).

Het Oostends Stadsarchief bezit een portretfoto uit dit atelier.

Op het kartonsupport is in gouden letters gedrukt :

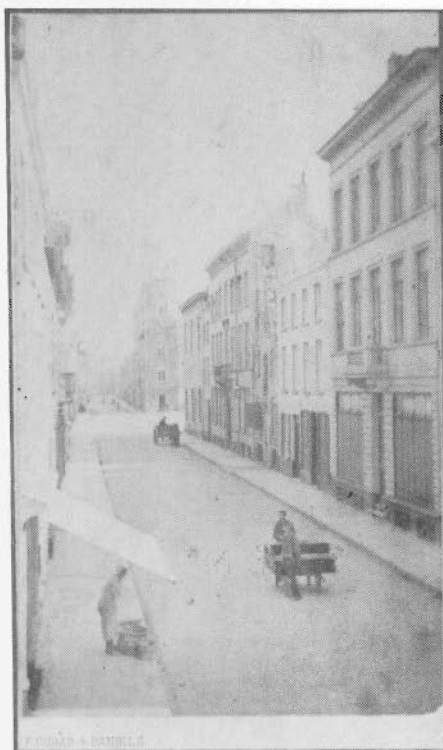
EPSE, L. VAN LANDSCHOOT
OSTENDE
RUE ST. PETERSBOURG, 35

25. YERNA

Louisastraat, 6

Wellicht omstreeks 1860 of vroeger reeds.

OOSTENDSE FOTOGRAFEN

E. DUBAR & DANIELS
de Louisastraat in 1867

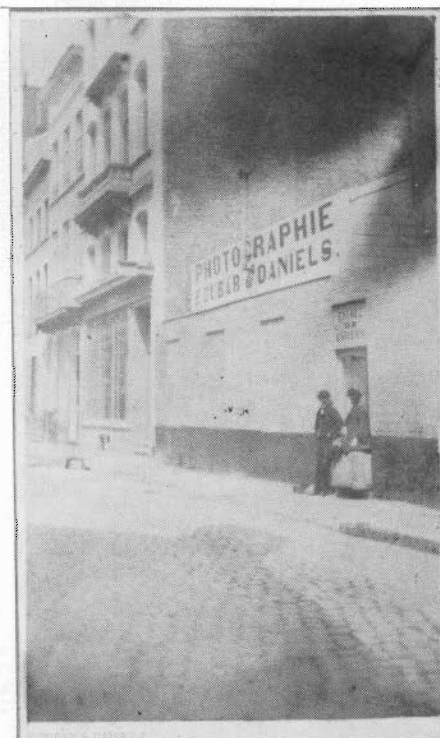
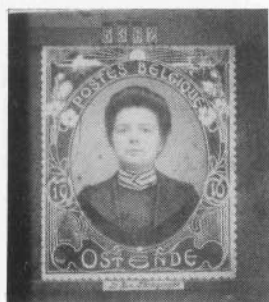

FOTO-ATELIER
E. Dubar & Daniels
in de Louisastraat - 1867

EDOUARD DUBAR
op latere leeftijd

LE BON
Photo timbre

SUSTAVE BURVENICH
Kleine garnalenvangster
voor staketseldecor

We kennen van het huis YERNA enkele portretfoto's op kartonsupport (10,6 x 6,3 cm)

Teksten voorkomend op de achterkanten :

- YERNA PHOTOGRAPHE OSTENDE
- YERNA PHOTOGRAPHE 6 RUE LOUISE OSTENDE

Op de foto's die we te zien kregen kwamen volgende requisieten voor : een stuk gecanneleerde zuil dienstig als armsteun, of met een "anfeke" siervaas op, een ballustrade, een geschilderd parklandschap als decor.

X X X X X

AANVULLINGEN BIJ DUBAR & DANIELS (p. 80/23).

Enig zoekwerk in de registers van de Burgelijke Stand bracht méér gegevens over DUBAR aan het licht.

Hij werd als Edouard-Julien-Joseph DUBAR geboren te Oostende op 2 augustus 1803 als zoon van Ignace-Vincent-Joseph DUBAR & Thérèse-Amélie ROSELT.

Ignace was chirurg te Oostende en is de auteur van de "Ostéographie de la Baleine échouée à l'est du port d'Ostende le 4 novembre 1827" (Brussel, 1828).

Edouard huwde Thérèse RACKMANN.

Op 1 mei 1826 werd hun dochter Adèle-Thérèse DUBAR te Oostende geboren.

Edouard DUBAR overleed te Oostende op 27 mei 1879. Zijn adres was toen Kapellestraat 29.

Adèle DUBAR huwde Joseph-Philippe DANIELS.

Het is deze man die samen met Edouard DUBAR de drukkerij, de souvenirwinkel en het fotoatelier uitbaatte. In 1867 onder de naam "E. DUBAR & DANIELS". Enkele jaren later "J. DANIELS-DUBAR".

Adèle DUBAR overleed te Oostende op 20 april 1917.

Joseph & Adèle DANIELS-DUBAR waren de grootouders van de architect André DANIELS.

Van Adouard DUBAR, die we zonder twijfel kunnen vereenzelvigen met een der eerste leermeesters van James ENSOR, bezit het Oostends Stadsarchief een door hemzelf bijgekleurde portretfoto.

Van de firma vond ik tot nu toe drie verschillende kartonsupports terug (10,5 x 6 cm), met firmanaam op de achterzijde.

Omstreeks 1867 :

E. DUBAR & DANIELS
PHOTOGRAPHES
3, RUE DE LA CHAPELLE, 3
OSTENDE

later :

DANIELS - DUBAR
PHOTOGRAPHE
3, RUE DE LA CHAPELLE, 3
OSTENDE

nog later :

DANIELS - DUBAR
PHOTOGRAPHE
25, RUE DE LA CHAPELLE, 25
OSTENDE

X X X X X

Daarmee bereikten we voorlopig het slot van ons overzicht. Indien er aanvullingen mochten binnenlopen (wat we ten zeerste hopen), komen we op de fotografen van voor 1914 zeker nog terug. We eindigen met een oproep, speciaal tot de oudere Oostendenaars :

Weet u nog bijzonderheden over genoemde fotografen ? Speel ze ons door, of liever nog, neem zelf de pen ter hand. Hebt u nog foto's van hen in een vergeten schoendoos op uw zolder ??? Schenk ze aan uw kring !!!
Wellicht komen we binnen enkele jaren terug met een vervolg over de fotografen van de tussenoorlogse periode.

TENTOONSTELLING "FOTOGRAFIE VOOR 1914 TE OOSTENDE"

Nu we aan het einde van deze reeks over de vroege Oostendse fotografie gekomen zijn, is het moment aangetroffen om bij middel van een kleine tentoonstelling de hele zaak nog een visueel voor te stellen.

Een paar vitrines in het Heemkundig Museum worden speciaal geledigd en gevuld met allerlei documenten betreffende de vroege Oostendse fotografie. Deze tentoonstelling is te zien van oktober tot december, telkens op zaterdagmorgen van 10 tot 12. Zeker een reden om uw bezoek aan uw museum te hernieuwen !!!

Norbert HOSTYN

BRIEF AAN "DE PLATE"

Bij het lezen van één van de laatste nummers van de Plate, is mij een licht opgegaan bij het lezen van de naam van het schoolschip : "Comte de Smet de Naeyer". Als kind is het verhaal mij verteld in ± 1961 en ± 1965. Eerst door een broer (Kloosterbroeder in Eeklo) van een opvarende en later door de vrouw van de opvarende zelf !). Het volgende is mij voor altijd in het geheugen gegrift : "Ik (de opvarende) heb het lek gezien. Het was een MOOI ROND gat! Waaruit de Broeder besloot : "Hier is duidelijk sprake van sabotage, zodanig gemaakt dat alleen bij hoge zee het lek ontstond". Zijn vrouw vertelde ook nog : "Ik weet dat er naijver was tussen de kapiteins". Mijn gesprekken hierover met oudere mensen liep altijd uit op een terughoudendheid of : "Ja ja, daar was iets niet pluis". Er over oordelen kan ik niet : mijn geboortjaar is 1950 !

De naam van de opvarende is mij spijtig genoeg ontgaan. Na zijn dood is zijn weduwe na enige jaren hertrouwd met Florent Standaert (broer van mijn grootvader de schilder Hektor Standaert). Samen hebben ze een garage uitgebaat waar nu de magazijnen van Caluwaerts zijn. Mijn groottantes naam was Sylvie De Clippel.

De opvarende en zijn broer waren wezen. De ene is zeeman geworden en heeft als volwassene de ramp overleefd, de andere is in het klooster getreden. Hij gaf les te Eeklo. Wegens het ontbreken van een onderwijzersdiploma mocht hij bij het uitvoeren van het schoolpakt geen les meer geven. Bij het jaarlijks bezoek op Pasen sprak de familie hem aan met "Broeder Prosper". Tijdens de oorlog was hij brancardier en werd hij omvergereden door een Amerikaanse tank. Hiervoor heeft hij (= de Orde) een fikse vergoeding getrokken. Op hoge leeftijd begon zijn oude wonde (achter het oor ?) hem last te berokkenen en heeft zo zijn dood versneld.

Om te eindigen zou ik graag tot de leden een kleine oproep doen over het maken van foto's en dia's over Oostende. Ik zou hen willen vragen, die over een fototoestel beschikken (U weet het, in Oostende wordt zeer veel afgebroken of verandert het stadsbeeld heel vlug ; volgend jaar misschien nieuwe trams) : Fotografeer wat er zal verdwijnen ! Allemaal samen kunnen we een beetje de onvolprezen Antony nadoen !

R. STANDAERT

REKENINGNUMMERS "DE PLATE" V.Z.W. Oostende

We brengen nog eens de rekeningnummers van onze Kring in herinnering :
750-9109554-54 en 384-0051822-11